

Wandel- en fietsweekend Schouwen-Duiveland 19 - 21 mei 2017

natuurpunt
Aartselaar

Bossen, Inlagen, Duinen, Strand, Polders, ...
Vogels, Planten, Zoogdieren, Insecten, ...
Pittoreske dorpjes, ...
26 gelijkgezinden, ...
Wandelen, Fietsen, Speuren, Smullen, Genieten, ...

Vrijdag 19 mei - voormiddag - Hilde Van Reeth

Schuddebeurs - Mon Plaisir - Vogelkijkpunt Koekelaere

Na een vlotte autorit van 100 km, na ongeveer 2 uur, komen we rond 10 uur aan op onze afspraakplaats: Schuddebeurs, parking Donkereweg.

Na een warme begroeting tussen bekenden en nieuwelingen, roept Luk de 24 deelnemers (Dirk en Mieke zullen ons pas vanmiddag vervoegen) tot de orde en kan ons weekend van start gaan.

Aan de hand van enkele vroegere topografische kaarten (1274 en 1643) schetsen Luk en Ria de geschiedenis van Schouwen-Duiveland. De rivierdelta (Rijn-Maas-Schelde) bestond vroeger uit verschillende eilandjes, zee- en rivierarmen, die samenkomen in Zeeland. Doorheen de jaren wijzigde Schouwen van omvang ten gevolge van verzanding in het noorden en uitholling in het zuiden. De strijd tegen het water is de rode draad in de geschiedenis van Schouwen-Duiveland. In 1610 werd een dam gebouwd tussen Schouwen en Duiveland en in 1753 ontstond Schouwen-Duiveland in zijn huidige vorm. In 1953 met de enorme watersnoodramp kwam 3/4de van Schouwen-Duiveland onder water te staan. In 1965 kreeg Schouwen-Duiveland vaste ver-

bindingen: de Grevelingendam en de Zeelandbrug. In 1972 volgde de Brouwersdam en in 1986 de Oosterscheldekering. De ontsluiting van het eiland betekende een grote stimulans voor de recreatie.

In de 17de eeuw was Zierikzee een belangrijk handelscentrum. Schuddebeurs was door de ophoping van zand door de wind, hoger gelegen dan Zierikzee en werd nooit overspoeld. Om die reden bouwden rijke handelsfamilies daar hun buitenverblijven met grote parken en bossen eromheen. We zullen tijdens onze wandeling nog enkele landhuizen kunnen bewonderen, met namen als 'Mon plaisir', 'Welgelegen'.... Tijdens de tweede wereldoorlog verdween hier veel bos omdat bomen werden gekapt voor hout. Na de oorlog werd direct begonnen met wederopbouw.

Tijdens onze wandeling in het natuurgebied 'Schuddebeurs' merken we dat de zanderige ondergrond een typische plantengroei tot stand brengt en een vegetatie die vele halebreeders, zoals uilen, spechten en boomklevers, kansen geeft. De zanderige poelen zorgen dan weer voor libellen, kikkers en salamanders.

Onderweg zien we planten als look-zonderlook, gele lis en reuzeberenklauw. Het sap van deze plant, in combinatie met zon, geeft brandwonden. We zien dan ook dat deze plant langs het water selectief werd vernietigd. In het bos vinden we vogelmelk, aronskelk, zevenblad, boshyacint, robertskruid, daslook. Ook een Hemelboom staat op onze weg.

In dit gebied is tussen 2000 en 2005 het 'Bos van de Toekomst' geplant. Mensen konden

hier een boom planten als symbool voor een bijzondere gebeurtenis (jubileum, geboorte.....) of ter herinnering (oorlog, overlijden...). We nemen onze tijd om er door te wandelen en de mooie en soms poëtische opschriften te lezen.

Als leuk intermezzo komen we aan een voetveer (zelfbedienings - kabelveerpont), waar enkelen onder ons de overzet heen en terug wagen.

Om 11.15 u nemen we de wagen en rijden we naar het Vogelkijkpunt 'Koekelaere'.

Na de watersnoodramp in 1953 zijn de Delta werken aangelegd. De Oosterschelde kreeg een stormvloedkering. Deze dam bracht de broodnodige veiligheid, maar veroorzaakte ook schade aan de natuur. Zo ging de geleidelijke overgang tussen zout en zoet land deels verloren. Hierdoor verdwenen slikken en platen deels onder water. Kustvogels hadden zo geen plek meer om te broeden of om voedsel te zoeken.

Om de typische zoute vegetatie en kustvogels weer ruimte te geven, werd 'Plan Tureluur' in het leven geroepen. Vooral aan de zuidkust van Schouwen-Duiveland werden nieuwe natuurgebieden aangelegd. 700 ha zijn in beheer van Natuurmonumenten.

Na 25 jaar is dit natuurherstelproject 'Plan Tureluur' in 2015 officieel afgerond. Nu vind je hier een vogelgebied, waar soorten zoals kluut, wulp en strandplevier zich terug thuis voelen.

We maken een korte wandeling langs dit kleine gebied. We zien er een hele groep broedende kluten.

Om 12.30 u is het dan tijd voor onze picknick en koffie in restaurant 'De Schelphoek'.

Vrijdag 19 mei - namiddag - Hilde Janssens

Slot Haamstede en Zeepeduinen

Vrijdagnamiddag geeft Bert Cleyn van Natuurmonumenten ons een rondleiding in het natuurdomein rond Slot Haamstede. De eerste steen van het kasteel werd gelegd in de 13de eeuw. Brand teisterde het slot in de 15de eeuw maar het kasteel werd herbouwd. De laatste renovatie gebeurde in 1973 en in 1983 komt het in handen van Natuurmonu-

menten. De vroegere eigenaars krijgen gebruiksrecht voor 100 jaar.

Zo luisteren we aandachtig, met zicht op de slotgracht vol waterlelies en roodwangschildpadden, naar de geschiedenis van dit mooie maar ook kwetsbare aangrenzende natuurgebied. Als we met zijn allen staan te kijken naar de brede bomenlaan, spotten we 2 rustig grazende reeën. Daar zijn ze veilig voor de jacht.

Maar Dirk heeft wel zin in een stukje rug van dat vredige dier... Ze zijn met veel, die beesten. Roedels kunnen tot 65 dieren tellen. Het vorige jaar werden er in Schouwen 648 damherten en 329 reeën geteld. Jagers tellen er meestal 2 x zoveel.

De bunkers die in de oorlog moesten dienen

als schuil-, schiet- en vergaderplaats zijn nu rustige overwinteringsplaatsen voor 4 soorten vleermuizen.

Ik ruik de aarde, voel de wind en hoor de vogels. Vinken, roodborsten, winterkoninkjes, tijftjaffen, zwartkoppen en nachtegalen zingen hun mooiste lied. Een sperwer met een muis in zijn bek wordt belaagd door een boomvalk.

De gids vertelt over de driehoekjes op de stam die typisch zijn voor de witte abeel.

In de Zeepeduinen vinden we duinviooltjes, rendiermos en zandzegge die de duinen een beetje stevigheid geeft. Hier broedt de boomleeuwerik. Kikkertjes springen voor onze voeten. Sint-Jacobsvlinders trekken de aandacht met hun felrode vleugelkleuren.

De Bunkerboys (ZONDER Walter maar MET Marie-Paule) beklimmen een hoge duin om te kunnen genieten van een prachtig uitzicht en oude oorlogsarchitectuur met een opening voor een periscoop waarmee de hele omgeving kon bespied worden.

De dames genieten op een omgevallen boomstam, die dient als rustplek, even van de stilte maar niet voor lang want al snel zingt ieder-

Sint-Jacobsvlinder

een in koor "de Marie-Louise".

Als we voldaan en dankbaar voor zoveel schoonheid en natuurenergie het gebied verlaten, hoor ik Marc roepen: "Schat, wil je mijn billen even controleren, misschien zit er wel een ongehoorde teek te genieten op een ongehoord plekje!"

Met zicht op de klokkentoren genieten we van een glas witte wijn, een straffe duvel of een waterke.

Zaterdag 20 mei - voormiddag - Rony Van Regenmortel

Duinen- en strandwandeling - Fietstocht: Renesse / Brouwersdam / Brouwershaven

Stipt om 8.30 u zetten we onze vroegochtend-wandeling in.

Aan het hotel steken we de baan over en beklimmen een dijk. Dit blijkt een binnendijk te zijn. Net over de dijk is er een "inlage". Een lager gelegen strook van ca 200 m breed, tussen de duinen en de binnendijk.

Achter de duinen bevindt zich de Noordzee. De dijk werd aangelegd om dienst te doen mochten de duinen doorbreken en is gebouwd met grond uit de inlage. Vandaar dat deze

lager gelegen is.

Een mooi uitzicht en heel wat vogels. Kievit, kleine karekiet, grauwe gans met jongen en noem maar op.

Het merkwaardigste is wel de harlekijnorchidee die in grote aantallen voorkomt.

Marnix weet te vertellen dat deze bloem in België slechts op één plaats te vinden is. Vrij zeldzaam dus.

De inlage steken we over en beklimmen de duinen, van waar we een prachtig zicht op de kust en de zee krijgen.

In de verte Brouwersdam en de vuurtoren van Goeree.

Vervolgens wandelen we een tijdje langs het water. Naast het visdiefje en meeuwen zien we een paard met ruiters dat achteruit loopt. Merkwaardig, nooit eerder gezien.

Ik hoor zeggen dat er hier een jodiumgeur hangt. Evenwel, dat kan ik niet bevestigen wegens verstopte neus.

Aan een strandrestaurant, waar vlak bij in zee iets is dat er uit ziet als een kunstmatige mosselbank, steken we de duinen terug over en doorkruisen opnieuw de inlage. Nu richting binnendijk.

Visdief

De nachtegaal laat zich horen en ik leer wat wilde rucola is. Lekker. Even verder duikt er een koppel bosfazanten op. Een mens zou hier niet van honger omkomen. (grapje)

Aangekomen aan het hotel maken we ons klaar voor de fietstocht. Om 10.15 u is iedereen klaar en gaan we van start.

In ons peloton zie je zowat alles. Gewone fietsen, elektrische en eentje met dubbele aandrijving. Dat zijn Jan en Frieda. Het zal knokken worden om een podiumplaats te bemachtigen.

Onze eerste halte is aan Brouwersdam bij de sluis. Een plaats waar vaak zeehonden vertoeven. Helaas laten zij zich vandaag niet zien.

We fietsen dan verder langs het Grevelingenmeer en houden even halt aan een klein haventje. Van hieruit zien we de andere kant van Brouwersdam. Ondertussen zijn er heel wat katers actief. Mooi om zien. Sommigen zeggen dat het water hier stinkt. Of dat zo is, kan ik niet bevestigen, noch ontkennen. Mijn neus weet je wel.

Op de volgende stop, aan een eetgelegenheid, wordt een zwaardvermaard om zijn huisgemaakte boerenfriet, laat een lepelaar zich van nabij bewonderen. Hij heeft alle tijd en dat vinden wij best. Hier wordt de dijk beklommen om een vergezicht

over het Grevelingenmeer te hebben.

Op de dijk bevindt zich de Muraltmuur, of wat er nog van over is. Een goede honderd jaar geleden werd in Zeeland ca 120 km zeedijk met een betonnen muur verhoogd. Een uitvinding van jonkheer Ir. R.R.L. de Muralt. Een goedkope manier om een dijk te verhogen, die helaas niet bestand bleek tegen de stormvloed van 1953. Sedertdien is het grootste deel van deze muur weggenomen.

Even verder zien we duikers aan het werk. West-Vlamingen die kunnen converseren met Dirk, die zijn roots in de Vlaanders heeft.

De vertaling kort samen gevat: een uitstekende duikplaats met vandaag een heel goede zichtbaarheid tot grote diepte. Het wemelt er van kreeften, krabben, zeesterren, koraal en zo meer. Aangezien de duikers niets mogen meenemen, bekwamen zij zich in het onderwater verorberen van oa oesters. Heel technisch en niet zonder gevaar.

Onderweg naar onze lunchplaats, Brouwershaven, zien we nog een prachtig eilandje begraasd door paarden.

Brouwershaven is een heel mooi en gezellig stadje dat er onder een prachtig zonnetje bijzonder aantrekkelijk uitziet.

Hier hebben Ria en Luk een lekkere lunch gereserveerd die ons opperbest smaakt. Prima organisatie.

Na de lunch..... weet Kurt alles te vertellen.

Zaterdag 20 mei - namiddag - Kurt Crauwels

Fietstocht van Brouwershaven via Burgh Haamstede naar Renesse

Na ons heerlijk middagmaal in het restaurant “La Plaisanterie” te Brouwershaven, gelegen aan het Grevelingenmeer, vertrokken we met onze fietsen omstreeks 13.30 u richting Brijdorpe.

Brouwershaven werd immers omstreeks 1285 gesticht als nieuwe haven voor Brijdorpe, van welk dorp de haven verzand was. Naast vissershaven, was de stad destijds ook belangrijk in de handel van onder andere bier, wijn, vlas, wol en de zoutwinning (darkindelveu).

Onderweg naar Brijdorpe zagen we de eerste regenbuien naderen, de regenjassen verschenen voor het eerst uit de rugzakken en fietstassen. Maar geen nood, ze trokken spoedig als slierten over dit vlakke land met zijn uitgestrekte velden, doorkliefd door kreken. Wat verderop stopten we aan het brugje over de kreek. Hier vloog het visdiefje dartel en onverstoord. Luk vereeuwigde deze waarneming stevast via zijn Smartphone. En op de koop toe vloog er nog een gele kwikstaart over.

Vervolgens fietsten we met opgeheven hoofd richting Noordwelle. De

naamgeving van dit dorp verwijst naar de lokatie t.o.v. een “Welle” of dam. Zo had je ook, het inmiddels lang verdwenen dorp Zuidwelle. Tot groot jolijt van onze groep viel ons oog op een koppel bruine kiekendief, dat jagend boven een vers gemaaid veld aan het foerageren was. De verrekijkers richtten zich prompt naar dit hemelse spektakel. We vervolgden onze weg richting Burgh Haamstede. In dit stadje aangekomen, parkeerden we ons stalen ros aan de Molen “De Graanhalm”.

Deze molen uit 1847, is een koren-houtzaagmolen. Bovenin de molen wordt er met stenen Zeeuwse vlegel, tarwe tot volkoren meel gemaaid. In het pannenkoekenhuis naast de molen worden meer dan 30 soorten van deze lekkernij verkocht. Dit konden we niet aan ons laten voorbijgaan. En op de menukaart stond er ook een eigenaardige “Detox Thee”, met verse ingrediënten uit de theetuin. Sommige mensen kochten in het winkeltje enkele souvenirs of het heerlijke pannenkoekenmeel.

Na al het culinair geweld, was het even wennen om onze rit richting “Zeepe- en Verklikkersduinen” verder te zetten. Dit fietspad door

de duinen, hadden we op onze wandeling van vrijdag, reeds gekruist. Het werd ondertussen behoorlijk warm. Als kers op de taart was er nog de steile beklimming in de duinen. De hellingsgraad was behoorlijk. Als je stil viel op de trappers, dan was het gedaan met klimmen. Boven angekommen, volgde een zeer gevaarlijke afdaling. De dappersten onder ons

probeerden dit gevaarte te trotseren.

Na het doorklieven van het fietspad doorheen de duinen, stopte de groep prompt om een grazende reebok te bewonderen. Het dier leek zich van de groep fietsers niks aan te trekken en graasde rustig verder in dat heerlijke stuk kustgroen. Wat een mooie vorm van natuurbeleving.

Enkele luttele kilometers verderop, kwamen we terug op de Rampweg, die ons naar ons hotel 't Klokje leidde. De orchissen stonden nog steeds te pronken. Een welverdiende rustpauze en wat gerstenat konden we nu goed gebruiken na een prachtige fietstocht van ca 40 km.

Zaterdag 20 mei - Elka Joris

Mijn solo-dag in Schouwen !

monument aan de verschrikkelijke gebeurtenis de laatste dagen van Wereldoorlog II. De protestantse dominee hield verzetslieden versholen en probeerde hen te laten weghalen met een Brits vliegtuig. Dat mislukte en als wraak hingen de Duitsers dan maar 8 burgers op van het bijhorende dorp Renesse

Vermits ik me minder aangesproken voelde om een 40 km fietstocht door Schouwen aan te vatten, hield ik het bij een mini-tochtje op eigen tempo !

Eerst richtte ik het stuur de Brouwersdijk op om de Kabbelaarsbank te bereiken. Maar ik had de wind zo vlot in de rug, dat ik het wijse-lijk vond om die richting noord-oost niet verder aan te houden: wind in de rug betekent nl. bij terugkeer wind op kop !

Ik koos dan maar voor een meer beschutte zuidwest-weg en kwam terecht aan de ingang van een groot domein: het landgoed Moermond. Aan de ingangspoort herinnerde een

in de dreef naar het Slot Moermond. Nu is het landgoed een schitterend wandel- en fietsgebied. Het slot zelf werd netjes gerenoveerd.

Iets verder bereikte ik Renesse. Daar was het heel druk want marktdag én mooi zacht weer.

Zoals in veel dorpen op de eilanden was ook hier de kerk groot en domineerde ze pal op het dorpsplein de kleine typische huisjes.

Ik kocht in het viskraam een schoteltje kibbelings met een sausje en installeerde me op een bank buiten het dorp. De namiddag wou ik besteden aan een strandwandeling, dus keerde ik naar het hotel terug. 'Vis moet zwemmen' zegt men dus bestelde ik een lekker koel biertje.

Het was lage tij dus veel schelpen, krabbetjes en kleine kwallen langs de uitkabbellende golfjes.

Verschillende malen dook een visdiefje het water in en verdween met z'n buit over de duinen richting broednest.

Ik schuimde heen en weer de hele baai af tot ik een seintje kreeg van Walter dat hij in de douche stond. Tijd dus om terug te keren.

Zondag 21 mei - voormiddag - Lutgarde Verlinden

De Plompe toren en de Prunjepolder

Gids: Theo De Kuiper

“Koudekerke (ook Coudekerk) was een dorpje aan de Oosterschelde op het Nederlandse eiland Schouwen (nu Schouwen-Duiveland) dat in 1583 zijn kerk verloor en in de zeventiende eeuw van de kaart verdween.

Het dorp Coudekerk was een ambachtsheerlijkheid onder graaf Willem III. Deze schonk het dorp in 1311 aan zijn neef Witte van Haamstede. Ergens in de daarop volgende 11 jaar werd de eerste kerk van Coudekerk gebouwd. Deze was in alle waarschijnlijkheid opgedragen aan Sint-Maarten. Verder had het twee bijaltaren, één voor het Heilige Kruis en één voor de Maagd Maria. In 1322 schonk graaf Willem de Goede de kosterij van de kerk aan Pieter Danckaertszoon. In 1468 kocht een zekere Lodewijk van Gruuthu(u)se de ambacht Haamstede met

bijhorende het dorpje Coudekerk. Deze beval de bouw van een nieuwe kerk ter vervanging van de vervallen oude. Een lang leven was de kerk niet geschonken. Door het oprukken van de Oosterschelde werd in 1583 besloten de kerk af te breken.

Enkel de toren (nu bekend als Plompe Toren) liet men staan als baken voor de schepen die naar Antwerpen voeren. Tegen 1650 was het dorpje voorgoed verdwenen.

De ondergang van het dorpje leek nog veraf in 1475. Toen lag de Oosterschelde nog 3 tot 4 kilometer van het dorp vandaan. Maar door het steeds schurende effect van het stromende water werd de zeedijk aangetast en moest men een nieuwe bouwen. Deze werd iedere keer verder landinwaarts gelegd tot waar de huidige zeedijk ligt. Sporen van dijkbouw en de herstellingen aan de dijken zijn iets ten noorden van de Plompe Toren te zien. Daar liggen de karrevelden, stukken grond waar klei werd uitgegraven voor de dijken.” Aldus Wikipedia.

Door de deltawerken, de afsluitingsdijken, na de ramp van 1953, waren de Zeeuwse eilanden geïsoleerd en de diepe geulen ver-

plant nabij Breskens.

De karrevelden zijn een hoogwater-vluchtplaats voor kustvogels en ook akker- en weidevogels verblijven hier.

We zagen kluten, wulp, bergeend, fazanthaan, meeuwen, graspieper, grauwe ganzen, Canada-ganzen, regenwulp, kneu, wilde eend, Nijlgans, scholekster en een nest met eieren, rietgors, karekiet, aalscholvers, en uiteraard ook meeuwen.

oorzaakt door de vloedstroom en ebstroom verzandden. Hierdoor kwamen de zandplaten droog te liggen en konden de kustvogels niet meer foerageren.

Onder impuls van Natuurmonumenten gaat men nu de Roggenplaat opspuiten in strepen zodat het getij meehelpt om de verzanding te stoppen.

Oorspronkelijk kwam er op Schouwen-Duiveland een kustlaboratorium maar dat is nu inge-

We ontmoetten een landbouwer die deelnam aan "agrarisch natuurbeheer" en ons zijn beatlebank toonde. De bank werd ingezaaid met een mengsel van grassen met grote aren als voedsel en schuilplaats voor jonge patrijzen en veldleeuweriken. Daartussen werd nog een perceel ingezaaid met een bloemenmengsel.

Aan het einde van de wandeling zagen we nog de bruine kiekendief, koolmees, gele kwik, puttertje, lepelaar en torenvalk.

Graspieper

Zondag 21 mei - namiddag - Peter Van Elsacker

Zierikzee

De lunch in café-restaurant De Proeverij hebben we achter de kiezen, het laatste deel van ons weekend is aangebroken. Ria en Luk zouden Ria en Luk niet zijn als ze er niets speciaals van hadden gemaakt. Geen natuuruitstap meer, maar een snuifje cultuur. Een verkenning van Zierikzee aan de hand van een zoektocht. We worden in groepjes van vier ingedeeld en krijgen een luchtfoto en een vragenlijst in onze handen gestopt. Op de foto staan genummerde punten aangeduid, verspreid over het oude stadsdeel, waar we een vraag moeten antwoorden. Zo krijgen we een mooi beeld van de stad en wordt onze aandacht gevestigd op de bezienswaardigheden op een speelse en leerrijke manier. Vertrekkend van

de oude haven, die via het Havenkanaal verbonden is met de Oosterschelde, flaneren we rustig door de zonnige straten en pleinen, het is gelukkig niet druk.

Zierikzee, met ruim 10.000 inwoners is de bestuurlijke zetel van de gemeente Schouwen-Duiveland. In de middeleeuwen is het uitgegroeid tot een belangrijke en strategische stad waar handel, nijverheid en visserij bloeiden. In 1303 en 1304 werd de stad meerdere malen belegerd door Vlaamse troepen. Het werd een mislukking maar kijk, hier zijn we weer! Op het einde van de middeleeuwen ging het bergaf. Verschillende stadsbranden

legden de stad deels of helemaal in as. Daar bovenop deden epidemiën (zoals overal in Europa) en stormvloed (we zijn in Zeeland!) hun destructief werk. De stad krabbelde na dien wel terug op maar de tijden van grandeur waren voorbij. Ook de ramp van 1953 heeft Zierikzee getroffen, in de haven staat nog een aangrijpend beeld ter herdenking, een kind dat bescherming zoekt bij de moeder.

Doordat Zierikzee grote industriële ontwikkelingen heeft gemist, zijn veel oude gebouwen en monumenten gespaard gebleven. Dat is nu voor ons, toeristen, een meevaller. Met de vragenlijst in de hand ontdekken we de stad. We komen langs residentie “De Mossele” (de oude bewaarschool), de Gasthuiskerk, het 's Gravensteen (klinkt bekend), het Stadhuis, we kopen een ijsje in een ijsjeswinkel (en dan maar lekker likken) en gaan tot aan de Dikke Toren of de St. Lievensmonstertoren aan de andere kant van de stad. Die had eigenlijk 130 m hoog moeten worden, maar men is gestrand op 62 m wegens de slabakkende economie. De bouwmeesters kwamen uit het Mechelse geslacht Keldermans, je weet wel, die van de Sint-Romboutstoren en de kathedraal van Antwerpen (waarvan de tweede toren ook nooit is afgeraakt, het zal je architect maar wezen...). Vlakbij de toren ligt de Varreput, die dienst deed als drenkput voor paarden, nadien als spoelput

voor laken en als brandput. Vandaar gaat het naar de molen “Den Haas” naast het Havenkanaal en langs de nieuwe haven slenteren we terug naar De Proeverij.

De groepjes komen druppelsgewijs binnen gevallen, “binnen” zijn de grote parasols die een weldoende schaduw werpen op het terras waaronder we onze dorstige kelen laven. We praten uitgebreid na over de afgelopen dagen. Dan geeft Luk de uitslag van de zoektocht: alle ploegen minus één staan ex aequo (toch verkeerd gekeken welke winkel in het 's Gravensteen huist) met alle tien antwoorden juist. Dat zegt toch veel over het intellect van de Natuurpunters, meer dan de moeilijkheidsgraad van de vragen, niet? Een schiftingsvraag moet beslissen: de gezamenlijke leeftijd van de twee gidsen Theo en Bert die ons begeleid hebben in de voorbije dagen. Het is 133 (resp. 65 en 68) en de prijs, een doos met lokale speciaalbieren, gaat naar de groep van Frieda, Marnix, Dirk en Mieke.

Proficiat en schol!

Tja, toen kwam er een varken met een lange snuit en ons weekendje was uit. Na deze drie mooie dagen namen we afscheid van elkaar en reden terug huiswaarts. Bedankt, Ria en Luk, voor al het werk dat jullie in de organisatie hebben gestoken. Het was meer dan geslaagd, ik zou zelfs durven zeggen: geslaagder, geslaagdst.

Februari 1953: Grote watersnoodramp treft Zeeland en vooral Schouwen-Duiveland

Dit gedicht heeft Noa, kinderburgemeester van Schouwen-Duiveland, tijdens de herdenking van de Watersnoodramp voorgedragen in februari 2016:

Ik hoor alleen maar stilte
Ik voel alleen verdriet
De wereld die ik ken is weg
Alles wat ik zoek, vind ik niet
De storm maakt de nacht onheilspellend
Het hoge water is donker en kwaad
De angst verlamt alle mensen
De wanhoop op ieders gelaat
Helpen om een ander te redden
Vluchten om te blijven bestaan
Hopen dat het wel goed komt
Ook al lijkt alles te zijn vergaan
Het verdriet slaat een gat in mijn ziel
Een herinnering die niet wil vervagen
Ik hef mijn hoofd en kijk naar de lucht
Ik zie de zon de wolken verjagen

Uit de krant "Zeeuwse Ankers"

De watersnoodramp die zich op 1 februari 1953 voltrok, werd pas laat door de autoriteiten en media opgemerkt. Van hulpverlening was in het begin nauwelijks sprake. De omvang van de ramp kwam enkele dagen later pas goed aan het licht. Schouwen-Duiveland en Tholen werden zeer zwaar getroffen. Pas op maandag 2 februari kwamen grootschalige en massale hulpacties op gang. In de dagen daarna volgde ook uitgebreide internationale hulp.

Het binnenstromende zeewater eiste op de eerste februaridag vele levens. In het rampgebied in Zuidwest-Nederland woonden in 1953 ongeveer 600.000 mensen. In totaal kwamen in Nederland door deze watersnood 1836 mensen om het leven. In Zeeland waren 873 slachtoffers te betreuren.

Vooraf op Schouwen-Duiveland kwamen tijdens de tweede vloed van zondagmiddag velen om (534). Drie dorpen op Duiveland (Oosterland, Nieuwerkerk en Ouwerkerk) werden bijzonder zwaar getroffen. Daar vielen respectievelijk 65, 289 en 91 slachtoffers.

Waarnemingen

Hieronder volgt de (onvolledige) lijst van soortwaarnemingen, geregistreerd door Luk in Waarnemingen.nl.

Foto's van Dirk Vadorpe, Kurt Crauwels en de huisfotograaf van NPHP: Guy Borremans

Vrijdag 19 mei: Schuddebeurs - Koekelaere - Slot Haamstede - Zeepeduinen

Vogels:

Aalscholver *Phalacrocorax carbo*
Blauwe reiger *Ardea cinerea*
Flamingo onbekend *Phoenicopteridae spec.*
Gauwe gans *Anser anser*
Brandgans *Branta leucopsis*
Rotgans *Branta bernicla*
Bergeend *Tadorna tadorna*
Wilde eend *Anas platyrhynchos*
Bruine kiekendief *Circus aeruginosus*
Sperwer *Accipiter nisus*
Buizerd *Buteo buteo*
Boomvalk *Falco subbuteo*
Fazant *Phasianus colchicus*
Kluut *Recurvirostra avosetta*
Kievit *Vanellus vanellus*
Kokmeeuw *Chroicocephalus ridibundus*
Zilvermeeuw *Larus argentatus*
Grote bonte specht *Dendrocopos major*
Veldleeuwerik *Alauda arvensis*
Huiszwaluw *Delichon urbicum*
Graspieper *Anthus pratensis*
Winterkoning *Troglodytes troglodytes*
Roodborst *Erithacus rubecula*
Nachttegaal *Luscinia megarhynchos*
Merel *Turdus merula*
Zanglijster *Turdus philomelos*
Zwartkop *Sylvia atricapilla*
Tijftjaf *Phylloscopus collybita*
Fitis *Phylloscopus trochilus*
Koolmees *Parus major*
Vink *Fringilla coelebs*

Vlinders:

Klein koolwitje *Pieris rapae*
Sint-Jacobsvlinder *Tyria jacobaeae*

Zoogdieren:

Haas *Lepus europaeus*

Planten:

Zandzegge *Carex arenaria*
Muizenoor *Hieracium pilosella*

Buizerd

Winterkoning

Klein koolwitje

Zaterdag 20 mei: Ochtend: Renesse - Fietstocht: Brouwersdam - Brouwershaven - Polders - Burgh Haamstede - Zeepe- en Verklikkersduinen

Vogels:

Blauwe reiger *Ardea cinerea*
Lepelaar *Platalea leucorodia*
Knobbelzwaan *Cygnus olor*
Brandgans *Branta leucopsis*
Bergeend *Tadorna tadorna*
Kuiфеend *Aythya fuligula*
Bruine kiekendief *Circus aeruginosus*
Buizerd *Buteo buteo*
Torenvalk *Falco tinnunculus*
Fazant *Phasianus colchicus*
Meerkoet *Fulica atra*
Scholekster *Haematopus ostralegus*
Kievit *Vanellus vanellus*
Kleine mantelmeeuw *Larus fuscus*
Zilvermeeuw *Larus argentatus*
Visdief *Sterna hirundo*
Houtduif *Columba palumbus*
Koekoek *Cuculus canorus*
Gierzwaluw *Apus apus*
Boerenzwaluw *Hirundo rustica*
Graspieper *Anthus pratensis*
Gele kwikstaart *Motacilla flava*
Witte kwikstaart *Motacilla alba*
Nachttegaal *Luscinia megarhynchos*
Roodborsttapuit *Saxicola rubicola*
Merel *Turdus merula*
Cetti's zanger *Cettia cetti*
Sprinkhaanzanger *Locustella naevia*
Kleine karekiet *Acrocephalus scirpaceus*
Grasmus *Sylvia communis*
Koolmees *Parus major*
Kauw *Coloeus monedula*

Blauwe reiger

Grasmus

Planten:

Harlekijn *Anacamptis morio*

Zoogdieren:

Reebok *Capreolus capreolus*

Harlekijn

Zondag 21 mei: Plompe Toren - Prunjepolder - Zierikzee

Vogels:

Lepelaar *Platalea leucorodia*
Gauwe gans *Anser anser*
Grote Canadese gans *Branta canadensis*
Nijlgans *Alopochen aegyptiaca*
Bergeend *Tadorna tadorna*
Bruine kiekendief *Circus aeruginosus*
Torenvalk *Falco tinnunculus*
Scholekster *Haematopus ostralegus*
Kluut *Recurvirostra avosetta*
Wulp *Numenius arquata*
Tureluur *Tringa totanus*
Zilvermeeuw *Larus argentatus*
Graspieper *Anthus pratensis*
Gele kwikstaart *Motacilla flava*
Kleine karekiet *Acrocephalus scirpaceus*
Grasmus *Sylvia communis*
Koolmees *Parus major*
Putter *Carduelis carduelis*
Kneu *Linaria cannabina*
Rietgors *Emberiza schoeniclus*

Vlinders:

Distelvlinder *Vanessa cardui*

Zoogdieren:

Ree *Capreolus capreolus*

Planten:

Rietorchis *Dactylorhiza praetermissa*

Kluut

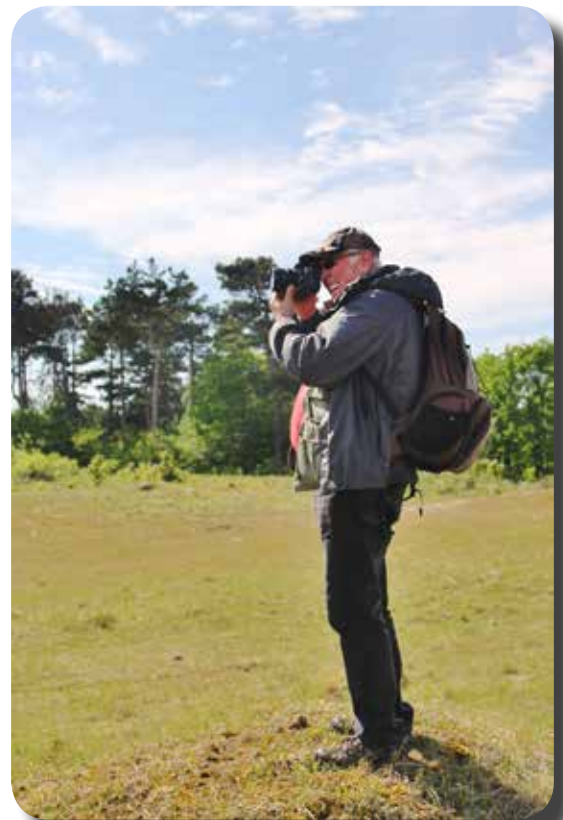

Distelvlinder

Rietorchis

Organisatie weekend:
Luk en Ria
Smets-Thys

Lepelaar

Hotel 't Klokje
Rampweg 16-18, 4325 LH Renesse, Nederland

Telefoon: +31 111 461 214
www.hotelklokje.nl

Een leuk hotel met verzorgd ontbijt en heerlijk diner.

Deelnemers

Alex Cappaert, Annemie Herteweg, Dirk Vandorpe, Elka Joris, Eric Svensson,
 Frieda Vermeulen, Hedwig Van den Eynden, Hilde Castellani, Hilde Janssens,
 Hilde Van Reeth, Isa Bekers, Jan Eulaers, Karel Soors, Kurt Crauwels,
 Luc Schelfhout, Lucrèce D'Hollander, Luk Smets, Lutgarde Verlinden, Marc Meuris,
 Marie-Paule Van Krunkelsven, Marnix Lefranc, Mieke Waets, Peter Van Elsacker,
 Ria Thys, Rony Van Regenmortel, Walter Decoene

Tijdens het weekend noteren Hilde, Hilde, Rony, Kurt, Elka, Lutgarde en Peter
 hun ervaringen en zorgen de fotografen voor blijvende herinneringen.

De waarnemingen werden netjes per dag genoteerd door Luk.

Het resultaat hiervan is deze verslagbundel.

Foto's van Dirk, Elka, Kurt, Lutgarde, Rony, Walter

7 oktober 2017

Lay-out verslagbundel: Ria Thys en Luk Smets